

MIEJSCA PAMIĘCI
Koluszki
Pomnik ORŁA BIAŁEGO

POMNIK ORLA BIAŁEGO

POMNIK ORLA BIAŁEGO

„Pomnik ku czci odzyskania niepodległości Polski”, nazywany obecnie Pomnikiem Orła Białego. Pierwotnie zakładano odzianie rzeźby orła z żelaza, lecz z braku odpowiednich brzoźców zaniechano tego pomysłu i postanowiono użyć figury wykonanej z gipsu. 2-metrowy model z gipsu został obity cynkową blachą, która zabezpieczała wrażliwą, gipsową figurę przed warunkami pogodowymi. W ten sposób przygotowaną figurę umieszczono w 1930 roku na specjalnie przygotowanym w tym celu cokole, który wybudowano z czerwonej cegły. Nie był otykowany i składał się z postumentu oraz odbiegającego od niego poziomego łuku.

Oddanie pomnika, nastąpiło dopiero w 1934 roku. We wrześniu 1939 roku, po wkroczeniu wojsk niemieckich do Kolaszek, Niemcy zrzucili figurę orła z postumentu i zniszczyli ją z niemiłą do symboli niepodległego państwa polskiego. Na początku lat 80-tych podjęto decyzję o zawiązaniu Społecznego Komitetu Odbudowy Pomnika Orła Białego, który powstało do życia 12 maja 1981 roku, zamierzano zrekonstruować figurę orła z wieńczącą koroną. Z przyczyn politycznych pomysł odłożono na 15 lat. Powrócono do niego ponownie, podczas przygotowywania się przez władze miejskie do jubileuszu obchodów 600-lecia Kolaszek oraz 50-lecia otrzymania praw miejskich. Najważniejszą osobą wspierającą projekt była Nika Strzeżnińska, córka Władysława Strzeżnińskiego i Katarzyny Kobro. W oparciu o zachowaną fotografię artysta rzeźbiarz Przemysław Druszczyk wykonał projekt repliki pomnika. Przewidywał on odbudowę monumentu o wysokości ponad 5 metrów, o cokole z cegły klinkierowej mierzącym 3,5 metra zwieńczonym 1,75-metrową figurą orła białego wykonaną z tworzywa sztucznego przypominającego naturalny kamień.

Realizację odbudowy ukończono w 1999 roku. Pomnik nie stał już w swoim dawnym użytkowaniu, lecz znalazł dla niego lepsze, bardziej reprezentacyjne miejsce przy ulicy 3 Maja.

Odziedlenie pomnika odbyło się 14 maja 1999 roku, inaugurując tym samym huczne obchody 600-lecia istnienia Kolaszek oraz 50-lecie nadania praw miejskich.

Replika pomnika różni się od wstępnych planów jego odbudowy, cokol nie został wybudowany z klinkieru, zaś figura orła nie została wykonana z materiału imitującego kamień.

Powstały pomnik jest praktycznie identyczny jak jego pierwotna wersja, z otykowanym cokolem i gipsowym orłem. Monument jest jedynie trochę mniejszy niż oryginał, co sugerują międzywojenne fotografie, na których widać stółunek wielkość ludzi do monumentu. Mimo, że jego bryła po dziś dzień jest dla wielu ludzi nadal zbyt śmiała i niezrozumiała, tak jak to było przed II wojną światową, to pomnik ten jest bezcennym świadectwem pobytu Władysława Strzeżnińskiego i Katarzyny Kobro w Kolaszkach. Jest także bardzo ważnym punktem w mieście i stanowi centrum kolaszkowskiego patriotyzmu, skupiając wokół siebie mieszkańców podczas wszystkich świąt państwowych i towarzysząc im w trudnych, a także radośnych i pośmiętych momentach historii.

KOLUSZKI
zawsze w centrum

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)